

Gi ng nh ông Trump, c Pompeo và Bolton đ u là nh ng nh n v t “đi u h u”. Pompeo là nh n v t “đi u h u” ki u “N c M tr c tiên” h u theo nh ng c n b c đ ng khó d đ đoán c a Trump, trong khi đó, Bolton theo quan đi m b o th và đ đ t d u h i v chính sách “M t Trung Qu c”. Li u B tr c Qu c phòng James Mattis, m t “ng i l n trong phòng” có tr v ng hay s ph i ra đi?

T ng th ng M Donald Trum đ ã thay th ông Rex Tillerson b ng ông Mike Pompeo trên c ng v Ngo i tr c ng, và Trung t c ng L c quân McMaster b ng ông John Bolton trên c ng v c v n an ninh qu c gia. Nh ng đ ng th i này ph n á nh tham v ng c a T ng th ng M trong vi c ki m soát ch t ch h n ê-kíp d i quy n b ng nh ng quan ch c có quan đi m phù h p h n v i t duy c a mình. Gi ng nh ông Trump, c Pompeo và Bolton đ u là nh ng nh n v t “đi u h u”, trong khi Tillerson và McMaster có th đ c xem nh ng ng i có đ u óc th c t và ôn hòa h n. Trong tr c ng h p c a Bolton, ông Trump đ ã b nhi m m t nh n v t có tính khí b c đ ng và bùng n không kém gì mình. C B tr c Qu c phòng James Mattis c ng nh Chánh v n phòng Nhà Tr ng John Kelly, hai viên t c ng th y quân l c chi n đ ã ngh h u, đ u không ng h s l a ch n c a T ng th ng M. V ph n mình, Pompeo là m t nh lý lu n và c ng là ng i trung thành tuy t đ i v i Trump, đ ng th i c ng ch a bao gi th c s hài lòng v i v trí giám đ c CIA h i kín ti ng tr c kia.

Trong số các quan chức thu cấp ê kíp an ninh quốc gia hiện tại, Bộ trưởng Quốc phòng Mattis và tướng Joseph Dunford, Jr., Chủ tịch Hội đồng tham mưu trưởng liên quân, vốn là những nhân vật am hiểu và có quan điểm cân bằng nhất về việc sử dụng sức mạnh quân sự - được xem là “những người lớn trong phòng”. Trong bối cảnh đó, nhiều khả năng sẽ có sự đổi đầu dai dẳng trong bộ máy giữa Nhà Trắng và Bộ Ngoại giao Mỹ với Bộ Quốc phòng. Và điều tr trêu là Lưu N M Góc lại đóng vai trò kiểm soát các hành động quân sự, trái ngược với mối quan hệ thông thường trước đây giữa giới dân sự và quân sự tại Mỹ.

Lý do Tillerson phải ra đi

Nhà Trắng đã đánh tín hiệu về sự ra đi của Tillerson từ nhiều tháng qua, trước khi Trump tuyên bố sa thải ông này qua mạng xã hội Twitter. Khác với Trump, ông Tillerson có quan điểm ủng hộ việc tiếp tục K hoạch hành động toàn diện chung (JCPOA), tên gọi chính thức của thỏa thuận hạt nhân Iran; giữ Mỹ tiếp tục tham gia Hiệp định Paris về chống biến đổi khí hậu; và tiến hành các nỗ lực ngoại giao với Cộng hòa dân chủ nhân dân Triều Tiên. Tháng 7/2017, ông Tillerson được cho là đã đưa ra những nhận xét tiêu cực về khả năng trí tuệ của tổng thống, khi gọi ông này là “đ đ” sau một cuộc gặp cấp cao về chính sách đối ngoại. Sự d ông Tillerson chưa một lúc ngay khi đó là vì Nhà Trắng không muốn bỏ một một về hình ảnh hiện lo của mình, cùng với hy vọng rằng với công việc là cựu CEO của ExxonMobil và từng thi đấu lập được quan hệ một thi đấu với Tổng thống Nga Vladimir Putin, ông Tillerson có thể thúc đẩy quan hệ tốt hơn giữa Mỹ và Nga. Tuy nhiên, thay vào đó ông Tillerson ngày càng tỏ ra lo ngại về sự can thiệp của Nga vào chính trường Mỹ khi tuyên bố nước Nga đã “vượt khỏi tầm kiểm soát”, sau về mặt sát một cựu điệp viên Nga và con gái bằng chất đ th kinh nhóm về khí quân sự tại Anh ngày 4/3, với lại không định Nga phải chịu trách nhiệm “rõ ràng”. Sự ra đi của ông Tillerson là kết quả của một quá trình tích tụ kéo dài, và sự đ lại những h lý không nh.

Pompeo là người trung thành tuyệt đối với Trump

Tổng thống Mỹ đã đ Mike Pompeo thay thế Tillerson. Pompeo là nhân vật trung thành tuyệt đối với Trump khi luôn ủng hộ kiểu “tuyên bố chính sách bằng Twitter” của Tổng thống Mỹ, xem đây như một phương tiện quan trọng để kích động các phản ứng quốc tế; trên công việc Giám đốc CIA ông này còn thay đổi quy trình

Báo cáo tđng thđng hàng ngày đđ chiđu thđi không thích câu nđ chi tiđt cđa Trump. Ông Pompeo, ngđđi tđng bđ tđng khđi Quđc hđi và không phđi là nhà lãnh đđo tình báo chuyên nghiđp, đđ xem nhđ nhđng đánh giá cđa CIA vđ sđ can thiđp cđa Nga vào cuđc bđu cđ Tđng thđng Mđ nđm 2016, và có xu hđđng đi vđđt ra ngoài thđm quyđn cđa mình. Tiêu biđu nhđ viđc đđu tháng 3, ông Pompeo đđ công khai tđ ra ngđ vđc khđ nđng Triđu Tiên sđ chđu tđ bđ chđđng trình hđt nhân cđa nđđc này, đđng thđi cam đđoan sđ “không có nhđđng bđ nào” đđi vđi Bình Nhđđng trong khi tiđn hành các cuđc đđm phán song phđđng giđa hai bên. Mđc dù có thđ khi đđa ra nhđng tuyên bđ này, ông Pompeo đđ biđt trđđc triđn vđng trđ thành ngođi trđđng cđa mình, nhđng nhđ vđy cđng là đđi quá xa chđc trách cđa mđt Giám đđc CIA.

Trong khi Tillerson ít ra cđng còn là mđt ngđđi có đđu óc thđc tđ và ôn hòa, Pompeo là nhân vđt “điđu hđu” kiđu “Nđđc Mđ trđđc tiên” hđa theo nhđng cđn bđc đđng khó đđ đđoán cđa Trump. Bên cđnh đđ, đđđng nhđ ông Trump đđ lđa chđn Mike Pompeo làm ngođi trđđng chđ yđu trên cđ sđ tđđng đđng vđ chính trđ và phong cách. Đđiđu này sđ làm phđc tđp thêm cho nhđng vđn đđ mà Tillerson đđ tđo ra. Ông Tillerson chđa tđng qua trđđng lđp ngođi giao cđng nhđ cđđng vđ quan chđc chính phđ nào, nhđng lđi muđn sđ đđng nhđng kinh nghiđm lãnh đđo doanh nghiđp cđa mình đđ chđo lái Bđ Ngođi giao theo kiđu mđt giám đđc thđc hiđn mđt mđc tiêu kinh doanh. Kđt quđ là Tillerson tđ cô lđp chính mình và khiđn Bđ Ngođi giao Mđ mđt đi hàng lođt quan chđc và nhân viên dày đđn kinh nghiđm, khiđn bđ này trđ nên rđi lođn, thiđu nhân sđ và không còn không khí làm viđc. Cđng giđng Tillerson, Pompeo không phđi dân ngođi giao chuyên nghiđp, và ít có khđ nđng ông này sđ đđ tiên cho viđc sđa chđa nhđng thiđt hđi vđ mđt tđ chđc do Tillerson gây ra vđi Bđ Ngođi giao. Bđt chđp nhđng cđnh báo này, khđ nđng cao là ông Pompeo sđ không gđp phđi nhđng khó khđn đáng kđ đđ đđđc Thđđng viđn Mđ thông qua đđ cđ trđ thành ngođi trđđng.

Sđ ra đđi cđa ông McMaster

Khác vđi Pompeo, viđc Trump bđ nghiđm Bolton làm cđ vđn an ninh quđc gia không cđn đđn sđ phê chuđn cđa Thđđng viđn. Bolton tđng đđm nghiđm mđt sđ vđ trí cđp cao trong Bđ Ngođi giao; ông hiđn là nhà bình luđn cho kênh Fox News và nghiđn cđu viên cđp cao tđi Viđn Doanh nghiđp Mđ, tđ chđc nghiđn cđu hàng đđu tđi Washington mang quan đđđm bđo thđ. Trong khi McMaster, vđi lý lđch quân sđ cđa mình cùng xu hđđng quan đđđm thđc đđng, có thđ đđ không thành công trong viđc thiđt lđp mđt bđ máy hođch đđnh chính sách an ninh có hđ thđng, thì Bolton lđi càng ít có khđ nđng thđc hiđn đđđc mđc tiêu này. Nđu nhđ vđđng mđc cá nhân hođc tđ chđc giđa Trump và cđ vđn an ninh mđi cđa ông bđt đi – mà đđđu này ít khi xđy ra – thì cđng chđ là vì hai ngđđi chia sđ cùng mđt tđ duy chiđn lđđc và quyđt tâm thđ

hiện điếu đó.

Trên công việc mới ngấm hừng trong chiến tranh và một học giả-tiểu số lừng lẫy được Trump ngưỡng mộ, tướng chung như McMaster đã là một lựa chọn tốt. Cuốn sách “Dereliction of Duty” (tạm dịch “Bỏ bê nhiệm vụ”) của ông xuất bản năm 1997 nói tiếng về việc thách thức lại suy nghĩ lâu nay về quy trình ra quyết định của Washington trong Chiến tranh Việt Nam. Về bản chất, McMaster là người theo quan điểm thực tế về chính sách đối ngoại, mặc dù ông tin tưởng vào khả năng của hành động quân sự trong việc đem lại an ninh và ổn định. Việc bổ sung John Kelly, một tướng thủy quân lục chiến và cựu phó trưởng Văn phòng được cho là nhằm củng cố thêm vai trò của McMaster. Tuy nhiên, McMaster đã tỏ ra không có khả năng dẫn dắt Trump tham gia quy trình ra quyết định an ninh quốc gia mang tính thảo luận có thể kiểm soát bởi thói quen của Tổng thống Mỹ và đưa ra những chính sách nhất quán hơn. Thay vào đó, quy trình này chỉ càng thêm rời rạc và tùy hứng hơn khi Trump ngày càng thích công bố chính sách qua Twitter hơn là tin tưởng McMaster, người mà Trump xem là “thông thái rành và dài dòng”. Có lẽ để tranh thủ thêm số ủng hộ, McMaster đã theo quan điểm diều hâu được cho là phù hợp hơn với tổng thống khi ông nhắc cách tiếp cận “Nước Mỹ trước tiên” trong hai bài xã luận năm 2017 trên tờ Wall Street Journal và New York Times viết chung với Gary Cohn, khi đó còn là Giám đốc Hội đồng kinh tế quốc gia của Mỹ những khi công đã rời bỏ chức vụ này. Ngoài ra, McMaster cũng lảng tránh những mối đe dọa từ Nga để làm vỡ lòng Trump khi trong nhiệm vụ tháng liền không tham dự một cuộc họp của Hội đồng an ninh quốc gia và văn phòng này.

Những những cách lầy lòng nói trên văn là chừa để McMaster giành được số ủng hộ của Trump. Viên tướng này (cũng giống như Tillerson) được cho là đã phát ngôn không hay về trí tuệ của Trump, và cuối cùng dường như đã phải bỏ cuộc trong nỗ lực làm vỡ lòng Trump. Tháng 2 vừa qua, sau khi Bộ Tư pháp Mỹ truy tố 13 cá nhân và 3 công ty Nga vì can thiệp vào cuộc bầu cử 2016 tại Mỹ, McMaster đã khiến Trump nổi giận khi công khai tuyên bố, tại một hội nghị an ninh quan trọng ở Munich, rằng những bằng chứng về sự can thiệp là “không thể chấp nhận được.” McMaster còn chắc chắn thêm Tổng thống Mỹ khi tham văn riêng với Susan Rice, cố vấn an ninh quốc gia Mỹ trong nhiệm kỳ thứ hai của Tổng thống Obama.

Những hạn lầy về mặt chính sách

Trong số các chính sách có thể bẻ gãy những năng lực nhất sau sự ra đi của McMaster có lẽ văn là triển vọng của thỏa thuận hạt nhân Iran. Những cố gắng

Của Trump phía sau đợt còi tù ê kíp dõng quyên hiên nay dõng nhõ là nhõm loõ bõ nhõng trõ ngõ ðõ võ mõc tiõu xõa bõ thõa thuõn hõt nhõn Iran, võn bõn mà Tõng thõng Mõ ðã tõ chõ phõ chuõn. Tillerson là mõt trõ ngõ; McMaster cõng võy. Trong khi cõ Pompeo và Bolton ðõu phõn ðõ quyõt liõt thõa thuõn hõt nhõn Iran. Bolton, trong thõc tõ, còn õng hõ tõn công phõ ðõu Iran, và cõng ðõõc biõt ðõn võ quan ðõõm õng hõ thay ðõi thõ chõ õ cõ Iran và Triõu Tiên – bõt chõp sõ phõn ðõi tõ nhiõu nhõn võt Cõng hòa cõng nhõ Dân chõ. Mõc dù Mattis õng hõ duy trì thõa thuõn, nhõng õng cõng xem Iran là mõt mõi ðõ dõa lõn ðõi võ an ninh và õn ðõnh tõ khu võc. Xõa bõ JCPOA sõ càng khoét sâu sõ chia rẽ giõa Mõ võ các ðõng minh châu Âu nhõng lõ khiõn quân ðõi Mõ ðõõc tõ do hành ðõng hõn – võ khoõng 10 nghìn binh sõ ðang ðõõc triõn khai tõ Iraq và Syria – trong ðõi ðõu võ õnh hõõng cõa Iran tõ Trung õõng. Võn cõnh này sõ càng làm gia tõng sõ ðõi ðõu chiõn lõõc giõa hai ðõng Hõ giáo Sunni và Shiite trong khu võc, võn ðã ðõõc Chính quyõn Trump khoét sâu hõn tõ trõõc bõng cách thiõt lõp quan hõ mõt thiõt hõn võ õ Rõp Saudi.

Sõ ra ðõ cõa Tillerson và McMaster ðõõc cho là có thõ có ít tác ðõng hõn ðõi võ chính sách cõa Mõ trong võn ðõ Triõu Tiên, võ mõc tiõu là ngõn chõn các chõõng trõnh hõt nhõn và tên lõa ðõn ðõo cõa nõõc này, ðõng thõ phi hõt nhõn hóa bán ðõo Triõu Tiên. Nhõng trong thõc tõ thì hõ lõy cõng nghiõm trõng không kém. Mõc dù Tillerson võn õng hõ tõng cõõng các nõ lõc ngoõ giao và giõm bõt nhõng hành ðõng gây cõng thõng võ nhà lãnh ðõo Triõu Tiên Kim Jong-un, nhõng trong thõc tõ Trump ðã gõt bõ vai trò cõa Tillerson trong võn ðõ này tõ nhiõu thõng trõõc khi chính thõc sa thõ õng bõng cách ðõa ra nhõng tuyên bõ qua Twitter ðõ bác bõ nhõng lõi kêu gõi ngoõ giao cõa Tillerson. McMaster, võ phõn mình, có võ nhõ lõi chia sõ quan ðõõm cõa Trump võ viõc Mõ nên gây sõc ép bõng ðõ dõa quân sõ và các biõn pháp trõng phõt trong khi xem nhõ vai trò cõa ngoõ giao. Dõõng nhõ theo ý muõn cõa Tõng thõng, McMaster ðã ép Lõu Nõm Góc phõi ðõa ra nhõng kõ hoõch quân sõ - bao gõm lõa chõn tõn công phõ ðõu có giõi hõn vào mõt cõ sõ tên lõa hoõc liên quan cõa Triõu Tiên – nhõm khuõch trõõng sõc mõnh rõn ðõ cõa Mõ trong khi ngõn chõn ðõõc võn ðõ leo thang thành mõt cuõc chiõn tranh lõn và nhõng thiõt hõi ðõi kèm do ðõn phỏo và tên lõa (tõ Triõu Tiên) nhõm vào dân thõõng Hàn Quõc. Tuy nhiõn, các bên liên quan cuõi cùng cõng phõi thõa nhõn rõng không kõ hoõch tõn công nào có thõ chõc chõn loõi trõ ðõõc khõ nõng leo thang hoõc nhõng thiõt hõi ðõi võ Hàn Quõc.

Trump thiõt lõp ðõõc ê-kíp chính sách mang quan ðõõm ðõu hậu tõõng ðõng

Sõ õu tiên các lõa chõn quân sõ cõa Chính quyõn Trump thay cho các hoõt ðõng

ngođi giao cuđi cùng cđng phđi nhđđng chđ cho sáng kiđn ngođi giao cđa chính Seoul và Bình Nhđđng, sau khi hai miđn Triđu Tiên đđng ý giđm cđng thđng thông qua Thđ vđn hđi mùa đđng do Hàn Quđc đđng cai và tiđn hành các cuđc thđo luđn song phđđng không có sđ tham đđ trđc tiđp cđa Mđ. Tđm thđi Chính quyđn Trump cđng đđ tđ ra chđp nhđn đđ nghđ đđm phán vđi Triđu Tiên đđ giđi quyđt cuđc khđng hođng hiđn nay. Tuy nhiên, vđi viđc thay thđ Tillerson bđng Pompeo và McMaster bđng Bolton, Tđng thđng Mđ đđ bđo đđm đđđc viđc thiđt lđp ê-kíp chính sách mang quan đđm đđu hđu tđđng đđng vđi mình. Do vđy các cuđc đđm phán giđa Washington và Bình Nhđđng – nđu đđn ra – cđng nhiđu khđ nđng sđ không mang lđi kđt quđ cđ thđ nào, trong bđi cđnh mđi bên đđu không hđ mđn mà vđi viđc đđp đng các đđu kiđn cđa nhau nhđm đđt đđđc tiđn triđn. Trong trđđng hđp đđ, nhiđu khđ nđng Chính phđ Mđ sđ nđi lđi và tđng cđđng chính sách “áp lđc tđi đđ” đđy cđng rđn, tđp trung vào nhđng biđn pháp trđng phđt và đđ đđa quân sđ, mà không có yđu tđ ngođi giao thđc sđ nghiêm túc nào, khiđn cho nguy cđ xung đđt vđ trang cđng trđ nên rõ ràng. Bolton là ngđđi công khai đng hđ viđc tđn công phđ đđu Triđu Tiên bđt chđp nhđng thiđt hđi liên quan, nhđ đđ nêu trong mđt bài báo đđng trên tđ Wall Street Journal ngày 28/2.

Cđ hai nhân vđt mđi đđđc bđ nhiđm đđu thđa nhđn sđ đđu tiên cđa Chính quyđn Trump vđ chính trđ giđa các nđđc lđn hđn là vđn đđ khđng bđ, nhđ tinh thđn thđ hiđn trong Chiđn lđđc an ninh quđc gia và Chiđn lđđc quđc phòng đđđc công bđ đđu nđm nay. Nhđng vđn chđa rõ Pompeo và Bolton sđ xđ lý nhđ thđ nào các vđn đđ sát sđđn hiđn nay liên quan đđn Iran và Triđu Tiên, nđu so vđi nhđng thđch thđc lâu dài tđ Trung Quđc và Nga. Ví đđ, Bolton đđ đđt đđu hđi vđ chính sách “Mđt Trung Quđc” lâu nay cđa Mđ. Nđu Chính quyđn Trump lđa chđn chuyđn sang “đn thua đđn cùng” trong vđn đđ Iran và Triđu Tiên, thì có nghđa là Mđ sđ khó có đđ nguđn lđc đđ đđng thđi cđng rđn vđi Trung Quđc. Mđt vđn đđ nan giđi khác là chiđn lđđc mđi còn đđng mạnh nha cđa Chính quyđn Mđ hiđn tđi trong viđc “chđi sát vđn” đ Afghanistan sđ đđđc triđn khai nhđ thđ nào đđđi thđi cđa ê kíp mđi. Đđ là chđa kđ liđu ê-kíp mđi có đng hđ các biđn pháp đđp trđ quyđt liđt trđđc nhđng nđ lđc hiđn nay cđa Nga nhđm can thiđp vào các thđ chđ chính trđ tđi Mđ hay không trong bđi cđnh Trump trđđc nay vđn giđ quan đđm rđng nhđng hođt đđng này đđ bđ thđi phđng hođc thđm chí là không tđn tđi.

Nhđng đđng cđ cđa Trump

Nhđng rđc rđi vđ tđ chđc và sđ đđn đđi mà McMaster và Tillerson gđp phđi bđt nguđn tđ sđ khác biđt tính cách và chính sách cđa hđ vđi Trump. Trump đđ lđa chđn nhđng ngđđi thay thđ hđ không phđi trên cđ sđ sđ hòa đđng gđn bó giđa hđ hođc các kđ nđng vđ mđt tđ chđc – nhđng phđm chđt mà Tđng thđng Mđ rõ ràng là không

đánh giá cao nếu nhìn lại những vụ trí mà ông đã đưa – mà đưa vào sự tấn công đùng vụ quan điểm, thiên hướng đi ngược trào lưu chung, có sự hút trong một đội ngũ hậu thuẫn chính trị của Trump và sự gần gũi với cá tính. Mặc dù Tổng thống M đã tuyên bố đánh giá cao việc các quan chức dõng quyên mình “có quan điểm khác biệt” và thích có “xung đột” bên trong bộ máy chính quyền, nhưng ý đồ thực sự của Trump rõ ràng là tập hợp những người thừa hành chỉ không phải một “đội ngũ những người ganh đua”. Vấn đề biệt độn nhữ bộn tính cay nghiệt của mình, phõng chõm hành xử của Bolton xưa nay võn là “thõng đõ, hõ đõp”; còn Pompeo, nhõ đã nõi, võn là một người trung thành tuyệt đõi với Trump.

Bên cạnh đó, nhiều khi những các vụ trí bõ nhõm mới của Trump cũng còn phõn ảnh thói quen thích gây sự đõ thu hút sự chú ý, nhõm đánh lõc hướng dõ luõn khi việc công tở viên đõc biệt Robert Muller đang tõng cõng đõu tra và khi những có sự cõu kết giõa nhóm võn đõng tranh cõ của Trump và Nga đõ tác đõng đõn kết quõ bõu cõ tõng thõng nõm 2016. Nếu Muller đõa ra những bõn cáo trõng mới gần hõn với việc đõa ra những bõng chõng võ sự cõu kết có thõ khiõn Trump bõ đõa ra luõn tở, thì võn đõ chính trị nõi bõ sự ngày càng chỉ phõi việc ra quyõt đõnh võ an ninh quõc gia. Trong hoàn cảnh đó, những xõo trõn gần đây trong bộ máy chính quyền có thõ mõ đõng cho những bõn đõng lõn hõn võ chính sách đõi ngoõi. Bõn thân Trump cũng đã gần nhõ ngày càng ngõ theo hướng rút hoàn toàn khiõ thõa thuõn hõt nhân Iran và phát đõng tõn công quân sự nhõm vào Triều Tiên. Mattis và Dunford, cùng với Tillerson và đôi khi cõ McMaster, đã kiõm chõ đõc một sự cõn bõc đõng của Trump. Giõ thì khi đã bõ áp đõo, hai thành viên còn lại trong đõi ngũ chính sách an ninh nõm đõu tiên của Trump sự phõi đõi một với áp lõc lõn hõn khiõn hõ phõi chõu lép võ trõc Pompeo và Bolton, do sự tõng đõng võ chính sách của hai nhân võt đõn sau với tõng thõng.

Triõn võng: Liệu Mattis có trõ võng?

Câu hỏi cõp thiõt lúc này là liệu Mattis có khuõt phõc trõc sự ép ngày càng tõng tở Bolton và Pompeo, hay sự kiõn cõng hõn đõ chõ ngõ hai người mới? Khác với hõ, Mattis võng tin vào việc duy trì trõt tở thõi hõu chiõn đõa trên luõn lõ - đõu mà Trump có võ nhõ quyõt tâm lõõi bõ. Nhưng khác biệt cõn bõn nhõt có lõ sự nõy sinh trong võn đõ sự đõng sực mõnh quân sự. Mattis công khai cõ võ cho việc bõ sung và kiõm chõ sực mõnh quân sự bõng những nguõn lõc kinh tở và ngoõi giao, đõng thõi tở ra thõn trõng với việc quân sự hóa chính sách đõi ngoõi của M.

Khiõ những kiõm soát sâu sát của Mattis đõi với quân đõi cho phép ông có õnh hướng

rút lın trong việc xây dựng cöng nhö thöc hién chính sách an ninh, và có nhöng dđu hiöu cho thöy ông sđ phén öng trööc nhöng hành đöng mà ông cho là không khôn ngoan. Ööu nđm nay, Bđ Quöc phòng Mđ đã tđ ra mién cöng thđa nhén röng hành đöng quân sđ giöi hén nhöm vào Triöu Tiên có thđ đööc thöc hién mà không có khö nöng đáng kđ làm leo thang và gây thiöt hđi liên quan. Việc Lđu Nđm Góc không thđ tìm cho McMaster mđt cái cöu vai bđn sao đđ xoa dđu nđi đau phđi rđi khđi Nhà Tröng – thay vào đó ông sđ nghđ hđu vđi quân hàm tööng ba sao – có thđ cho thöy sđ cöng rđn đang hình thành tđ phía Bđ Quöc phòng đđi vđi Nhà Tröng. Và nđu ngööi đööc đđ cđ vào chöc Giám đđc CIA Gina Haspel, vđn không bđ xem là ngööi trung thành vđi Trump, có thđ đööc Thööng vién phê chuén bđt chđp lý lđch öng hđ “tra khöo töng cöng”, thì Mattis có thđ tìm kiöu sđ öng hđ tđ bà này.

Tuy nhiên Mattis đã chia sđ vđi các đöng nghiöu rđng ông không dám chöc mình có thđ làm việc cùng Bolton. Nđu Pompeo và Bolton thúc ép việc rút khđi thđa thuén hđt nhân Iran hoöc tién hành đöu tđn công phđ đđu nhöm vào Triöu Tiên, thì Mattis có thđ đe dđa tđ chöc. Trong trööng hđp đó, Trump sđ phđi đđi mđt vđi việc lođi bđ Mattis hoöc nđu không thì phđi xuöng nööc. Khó có thđ nói Töng thöng Mđ sđ chén hööng nào. Dù sao đi nđa, sđ chia rđ trong ê-kíp ra quyöt đđnh vđ chính sách đđi ngoi cđa Chính quyén Donald Trump sđ ngày càng trđ nên rõ ràng hén và có thđ dđn đđn tình tröng xáo trđn hén nđa trong thành phén đđi ngđ chính sách đđi ngoi. Sđ mong manh vđ mđt tđ chöc bđ máy có thđ làm sđt giöu hén nđa khö nöng önh hööng cđa nööc Mđ trên toàn cöu và làm giöu bđt lòng tin cđa cöng đöng quöc tđ vào vai trò lãnh đđo cđa Mđ.

Jonathan Stevenson là chuyên gia vđ chính sách quöc phòng Mđ cđa Vién Nghiên cđu Chién lđc Quöc tđ (IISS) , Anh . Bài viöt đööc đöng trên [IISS](#) .

Tröng Quang (gt)